

Pedro A. Fuertes-Olivera in Carmen Piqué-Noguera

Hipoteza o dobesednem prevajanju v poučevanju/učenju TSJ

Avtorja v svojem prispevku predlagata raziskovalni okvir za preverjanje t.i. hipoteze o dobesednem prevajanju. Ta hipoteza je znana na področju specializiranega slovaroslovja in na področju prevodoslovja. Predvideva, da se v vse bolj globaliziranem svetu razlike med kulturno zaznamovanimi področji in med kulturno nevtralnimi področji zmanjšujejo in da je s pojavom angleščine kot *lingue france* opaziti nagnjenje k vse pogostejšemu dobesednemu prevajanju terminov in k posledičnemu ohranjanju konceptualne bližine med izvornim in prevedenim terminom. Hipotezo predstavita kot alternativo korpusnim obravnavam terminologije, ki imajo po njunem mnenju spričo tehnoloških pomanjkljivosti korpusnih orodij omejen uspeh zlasti pri določanju večbesednih terminoloških enot. Te enote kažejo na specializacijo v določenem strokovnem področju, zato so za učenca tujega strokovnega jezika zelo pomembne. Avtorja korpusni pristop označita kot manj primeren za iskanje takšnih enot, saj so te enote statistično manj pogoste, zato jih je v korpusih težje izslediti. Hkrati pa analiza dvojezičnega angleško-španskega slovarja računovodstva pokaže, da večbesedne enote v španskem jeziku na tem področju predstavljajo tri četrtine terminologije. Lahko se torej zgodi, da učitelji jezika stroke, ki pri poučevanju izhajajo iz korpusnih raziskav, veliko večino terminoloških enot preprosto spregledajo.

Avtorja svojo raziskavo utemeljita na predpostavki, da je dobesedni prevod kot eden od načinov tvorbe terminoloških enot lahko pomembna vstopna točka za razumevanje, kako učenci jezika stroke usvajajo termine. Zato želita najprej dokazati verjetnost hipoteze o dobesednem prevajanju na področju jezika stroke in si obetata, da ju bodo ti izsledki vodili k sklepom o pomenu nagnjenja k dobesednem prevajanju za učence tujega strokovnega jezika.

V prispevku predstavita izsledke pilotne študije, s katero ugotavljata, kakšni kognitivni procesi potekajo med obdelovanjem strokovnih besedil v maternem jeziku in skušata najti argumente v prid hipotezi o dobesednem prevajanju. V študiji preučujeta, kako materni govorci z različnimi stopnjami znanja španskega jezika in z različnimi stopnjami poznavanja strokovnega področja berejo polstrokovno besedilo v maternem jeziku. Ugotavljata, kako različni bralci dojemajo, katere strukture in kateri termini se jim zdijo v besedilu naravni, kateri pa se jim zdijo nenaravni oz. jih dojemajo kot napačne prevode. Respondente razdelita v tri skupine: skupino z dobrim področnim ekonomskim znanjem ob hkratnem dobrem jezikovnem znanju

angleščine; skupino z dobrim jezikovnim znanjem angleščine in pomanjkljivim področnim znanjem ekonomije; ter skupino profesorjev španščine s pomanjkljivim poznavanjem strokovnega področja ekonomije. Analiza pokaže, da so respondenti v prvi skupini prepoznali najmanj primerov nenaravnega jezika, respondenti v tretji skupini pa so zaznali največ takih primerov. S tem avtorja potrđita obstoj hipoteze o dobesednem prevajanju v polstrokovnih besedilih, pri čemer delno zavrneta korpusni pristop k obravnavi jezika, potrđita pa načelo idiomatičnosti v jeziku.

Na temelju teh izsledkov predlagata metodologijo poučevanja, ki bo upoštevala, da so študenti tujega jezika stroke nagnjeni k dobesednemu prevajanju in namesto korpusnega pristopa predlagata poučevanje, ki bo temeljilo na individualni jezikovni in konceptualni obravnavi težko razumljivih terminov. Namesto nalog dopolnjevanja predlagata poučevanje tujega jezika stroke v položajih, ki so čim bližji poklicni stvarnosti študentov. Tako se bodo študenti primorani izražati čim bolj natančno in bodo zato uporabljali tudi večbesedne termine.

» [Celotno besedilo v angleškem jeziku](#)